

"Αειφόρος τουρισμός στις περιοχές των ΚΠΕ της χώρας "

Διήμερο σεμινάριο ΚΠΕ Αρχανών-Ρούβα-Γουβών
21-22 Μαρτίου 2022

"Α(ν)ειφορίζοντας στα Χανιά"

Εκπαιδευτικά Προγράμματα
Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
ΚΠΕ Βάμου

«Ο οικοτουρισμός στην περιοχή μας» &
«Μια βόλτα στα Χανιά, 5.500 χρόνων»

Π.Ο. ΚΠΕ Βάμου
Φ. Ποντικάκης, Κ. Παπαδογιαννάκη, Ε. Δεσποτίδου, Α. Μπάσιου

Περίληψη

«**Ο Οικοτουρισμός στην περιοχή μας**» και

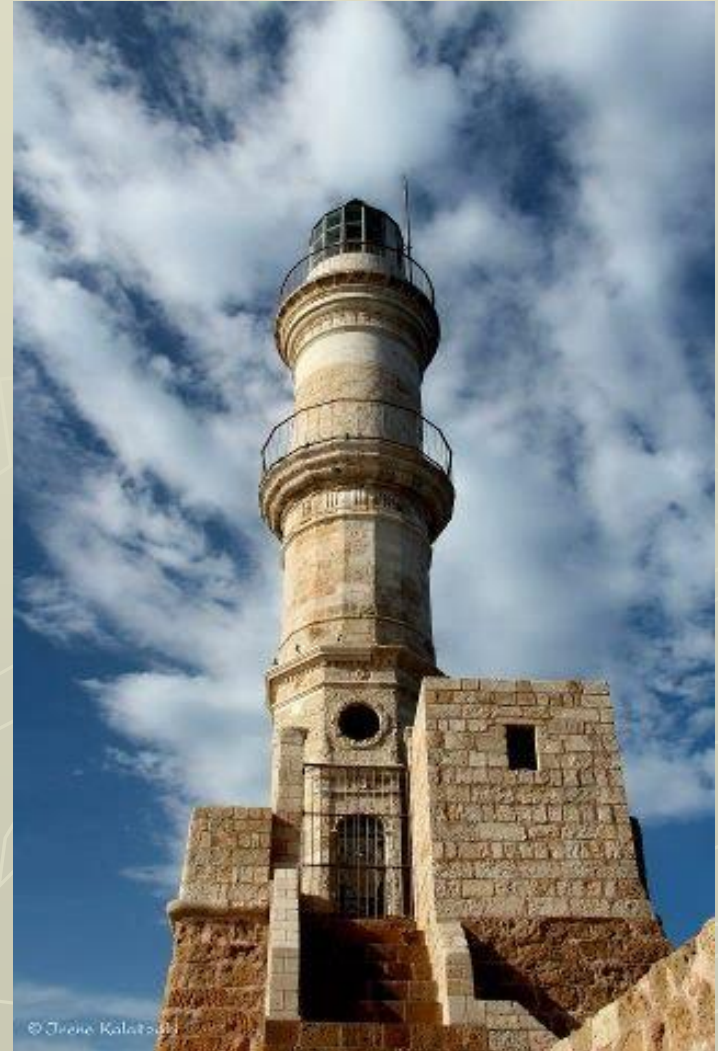
«**Μια βόλτα 5.500 χρόνων στα Χανιά**»

► Δυο προγράμματα Π.Ε. που δημιουργήθηκαν από το ΚΠΕ Βάμου με σκοπό την ανάδειξη δυο σημαντικών ιδιαιτεροτήτων των συγκεκριμένων χώρων που έχουν επιλεγεί ως πεδίο τους:

α) το επιτυχημένο οικοτουριστικό μοντέλο αιειφόρου ανάπτυξης του ιστορικού χωριού του Βάμου Αποκορώνου και
β) τα Χανιά ως πόλη που κατοικείται αδιαλείπτως εδώ και 5.500 και πλέον χρόνια.

► Για κάθε πρόγραμμα έχει διαμορφωθεί υλικό, τόσο για την Πρωτοβάθμια όσο και για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Το υλικό για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν αποτελείται από αυτοτελή φύλλα εργασίας, χάρτες, καρτέλες με πληροφοριακό υλικό, φύλλα ερωτήσεων, και γενικά περιλαμβάνει κατάλληλα επιλεγμένες δραστηριότητες που υλοποιούνται στο πεδίο και στο ΚΠΕ.

► Ο σχεδιασμός των δραστηριοτήτων έγινε σύμφωνα με τους στόχους της ΠΕ και τις σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές τεχνικές.

Γενικοί στόχοι (ενεργός πολίτης)

▶ Απόκτηση γνώσεων:

- Γνωριμία με τις ιδιαιτερότητες των δυο περιοχών στον τομέα της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και της ιστορικής διάρκειας.

▶ Ανάπτυξη ικανοτήτων:

- Συλλογή πληροφοριών, ανάλυση, σύνθεση κι αξιολόγησή τους
- Συνεργασία κι επικοινωνία μέσω της ομαδικής εργασίας
- Γραπτή και προφορική έκφραση
- Έρευνα στο πεδίο
- Κριτικής σκέψης και δημιουργικής φαντασίας
- Έκφρασης αξιολογικών κρίσεων

▶ Διαμόρφωση στάσεων:

- Έγερση ενδιαφέροντος
- Διαμόρφωση θετικών στάσεων
- Ενθάρρυνση στο σχεδιασμό δράσεων, στη λήψη απόφασης και στη συμμετοχή σε δράσεις προς την κατεύθυνση της διαχείρισης του περιβάλλοντος σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας, η σύνθεση κι αξιολόγησή τους.

Σύντομη περιγραφή και ειδικοί στόχοι των προγραμμάτων:

1. «Ο Οικοτουρισμός στην περιοχή μας»

Θεωρούμε λοιπόν το θέμα της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής ως ιδιαίτερα σημαντικό στο πλαίσιο της ΠΕ στο ΚΠΕ, προκειμένου οι μαθητές που μας επισκέπτονται από διάφορα σημεία της Ελλάδας (αλλά και της Ευρώπης), να γνωρίσουν καλά παραδείγματα δομημένου τοπίου και να κατανοήσουν τη συμβολή των παραδοσιακών κτισμάτων στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και επίσης στην αειφόρο τουριστική ανάπτυξη του τόπου.

► Η επιτυχία στην υλοποίηση του οράματος μονάδων **οικοτουρισμού** που αφορά στην αναπαλαίωση παραδοσιακών κτισμάτων και κατοικιών στο ιστορικό χωριό του Βάμου στον Αποκόρωνα με σκοπό την αειφορική τουριστική ανάπτυξη της περιοχής πάνω σε υγιείς βάσεις, με σεβασμό στην πολιτιστική και αρχιτεκτονική κληρονομιά του, δείχνει έναν ιδανικό τρόπο τουριστικής διαχείρισης και ανάπτυξης τέτοιων περιοχών.

► Η δημιουργία ενός προγράμματος που θα αφορούσε αυτό το χωριό, και μάλιστα τόσο κοντά στο χώρο του ΚΠΕ, ήταν σχεδόν αυτονόητη.

► Το ΚΠΕ Βάμου βρίσκεται στον Αποκόρωνα, μια περιοχή εξαιρετικού αρχιτεκτονικού ενδιαφέροντος. Πολλά χωριά/οικισμοί του, έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακά και/ή διατηρητέα. Το Γαβαλοχώρι παραδείγματος χάρη που έχουμε εντάξει στα πεδία του προγράμματός μας (Λαογραφικό Μουσείο Γαβαλοχωρίου, αρχαίο ελαιοτριβείο κ.α.), έχει κηρυχθεί παραδοσιακό και διατηρητέο χωριό μαζί με τους όμορους σε αυτό οικισμούς.

Προσέχουμε
τα χωριά του
Αποκόρωνα

We take care of
Apokoronas
villages

Βάμος Vamos

- ▶ Το πρόγραμμα ξεκινά με ένα παιχνίδι γνωριμίας στο χώρο του ΚΠΕ στον Κεφαλά Αποκορώνου και με μια σύντομη ενημέρωση και περιγραφή του προγράμματος.
- ▶ Συνεχίζεται με μια επίσκεψη στο μικρό Λαογραφικό Μουσείο – ‘καμαρόσπιτο’, που βρίσκεται δίπλα στο χώρο του ΚΠΕ, όπου γίνεται μια παρουσίαση του χώρου και των λειτουργιών του, σε μια προσπάθεια αναβίωσής του.
- ▶ Μετά από ένα παραδοσιακό κέρασμα στο ΚΠΕ, μεταφερόμαστε στο χωριό Βάμος (πεδίο) όπου παίζουμε ένα παιχνίδι χαμένου θησαυρού!
- ▶ Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε δύο ή τρεις ομάδες (κόκκινη, μπλε, πράσινη), εφοδιάζονται με τις οδηγίες της κάθε ομάδας και ξεκινούν. Ακολουθώντας 3 διαφορετικές διαδρομές προσπαθούν με ερωτήσεις γρίφους και αινίγματα να βρουν κρυμμένα σημεία μέσα στο χωριό.

Σε κάθε σημείο υπάρχουν καρτέλες, διαφορετικές για κάθε ομάδα, με πληροφοριακό υλικό για το κάθε σημείο και ένα γράμμα της Αλφαβήτας, που αφού συλλέξουν το σύνολο των γραμμάτων, με αναγραμματισμό θα βρουν, στο τέλος της πορείας, την κρυμμένη λέξη – θησαυρό. Επίσης οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν σε ερωτήσεις που υπάρχουν στο φύλλο εργασίας της ομάδας.

- ▶ Ακολουθεί φύλλο εργασίας του προγράμματος και συζήτηση.
- ▶ Τέλος, όλες οι ομάδες επιστρέφουν στο Παρθεναγωγείο του Βάμου, όπου λύνοντας κρυπτόλεξα και σταυρόλεξα ανακαλούν στη μνήμη τους γνώσεις μέσα από λέξεις.

Ειδικότεροι στόχοι

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

- ▶ Δήμος Αποκορώνου
- ▶ Πολιτιστικός Σύλλογος Βάμου
- ▶ Εξωραϊστικός Σύλλογος Κεφαλά
- ▶ Πολιτιστικός Σύλλογος Γαβαλοχωρίου

Ειδικότερα οι στόχοι στην ενότητα αυτή διαμορφώνονται ως εξής:

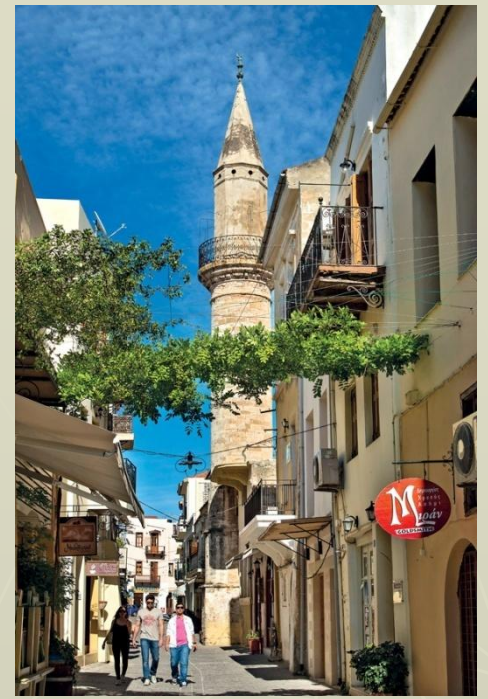
- ▶ Απόκτηση γνώσεων για το οικοτουριστικό μοντέλο του χωριού Βάμος Αποκορώνου. Γνωριμία με τους παράγοντες σχεδιασμού και υλοποίησής του.
- ▶ Κατανόηση της συμβολής της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και στον αιεφόρο τουρισμό.
- ▶ Έγερση του ενδιαφέροντος και διαμόρφωση θετικών στάσεων για την παραδοσιακή αρχιτεκτονική.
- ▶ Διαμόρφωση θετικών στάσεων για τα στοιχεία της πολιτιστικής κληρονομιάς και συμμετοχή σε δραστηριότητες διατήρησης και διαχείρισής της σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας.
- ▶ Ανάπτυξη ικανοτήτων κριτικής σκέψης, παρατήρησης, φαντασίας, έκφρασης προφορικής και γραπτής, αναζήτησης, συγκέντρωσης, αξιολόγησης και σύνθεσης πληροφοριών.

2. «Μια βόλτα στα Χανιά, 5.500 χρόνων»

- ▶ Τα Χανιά είναι μια πόλη που κατοικείται αδιαλείπτως τα τελευταία 5.500 χρόνια. Από την προϊστορική περίοδο (3.000 – 2.800 π.Χ) μέχρι σήμερα, άνθρωποι ζουν και δρουν στον ίδιο χώρο. Από τη μινωική εποχή, μέχρι την αρχαιοελληνική, τη ρωμαϊκή, τη βυζαντινή, την ενετική και την οθωμανική έως τις μέρες μας, αλλεπάλληλοι κατακτητές και πολιτισμοί άφησαν ζωντανά τα σημάδια της παρουσίας τους στην Παλιά Πόλη, κυρίως με μνημεία που διατηρούνται ως τις μέρες μας.
- ▶ Για την ανάδειξη αυτής της πολιτιστικής, αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής ιδιαιτερότητας και κληρονομιάς της πόλης δημιουργήθηκε αυτό το πρόγραμμα από το ΚΠΕ Βάμου.
- ▶ Αφετηρία του προγράμματος και σημείο εκκίνησης της βόλτας η **Δημοτική Αγορά των Χανίων**, στο Κέντρο της πόλης, όπου γίνεται το πρώτο παιχνίδι γνωριμίας.
- ▶ Στη συνέχεια χωριζόμαστε σε ομάδες, δίνονται οι βασικές οδηγίες και τα απαιτούμενα εφόδια: καπέλα, πυξίδες, χάρτες, νερό, κολατσιό.
- ▶ Έτσι ξεκινάμε περπατώντας να ανακαλύψουμε την ιστορία της πόλης μέσα στους αιώνες. Μια βόλτα 5.500 χρόνων που δεν έχει κανένα χαρακτήρα ξενάγησης αλλά ανακάλυψης παίζοντας!

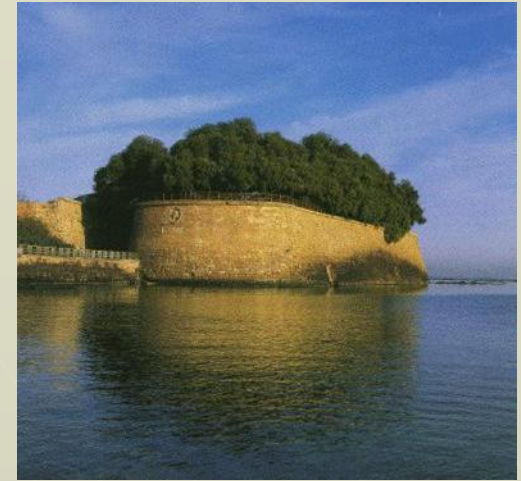

- ▶ Κάθε ομάδα, εφοδιασμένη με τον ειδικά σηματοδοτημένο για τη δική της διαδρομή χάρτη και τους 'οδηγούς' με τις πυξίδες, καλείται μόνη της να ανακαλύψει, με κατευθυντήριες οδηγίες, συγκεκριμένα σημεία - σταθμούς στην ιστορία της. Σε κάθε σημείο - σταθμό δίνονται οδηγίες κατεύθυνσης για το επόμενο σημείο, για να διατηρείτε το ενδιαφέρον των παιδιών αμείωτο. Όταν η ομάδα κατορθώνει να βρει το επόμενο, κάθε φορά, σημείο μέσα από γρίφους και αινίγματα, προσανατολισμό με πυξίδα και χρήση χάρτη, παίρνει μια καρτέλα με εικόνες και πληροφορίες που τη βοηθούν στην απάντηση ερωτήσεων στο φύλλο εργασίας της. Τότε η ομάδα παίρνει τη νέα οδηγία κατεύθυνσης και προχωρά στην εύρεση του επόμενου σταθμού.
- ▶ Η βόλτα -πορεία στην ιστορία- ολοκληρώνεται σιγά - σιγά, βήμα το βήμα, και ο χάρτης συμπληρώνεται με τα σημεία - σταθμούς που βρέθηκαν. Κατά τη διάρκειά της, ερωτήσεις έχουν απαντηθεί, δράσεις έχουν γίνει (π.χ. κατασκευή κεραμικής πινακίδας με γραμμική γραφή Β'), σημεία ενδιαφέροντος και κρυφές γωνιές της πόλης έχουν ανακαλυφθεί κι έχουν παρατηρηθεί. Επιστρέφουμε στο σημείο εκκίνησης στην Αγορά για συζήτηση και αξιολόγηση του προγράμματος.
- ▶ Ο θησαυρός είναι η **βόλτα!**

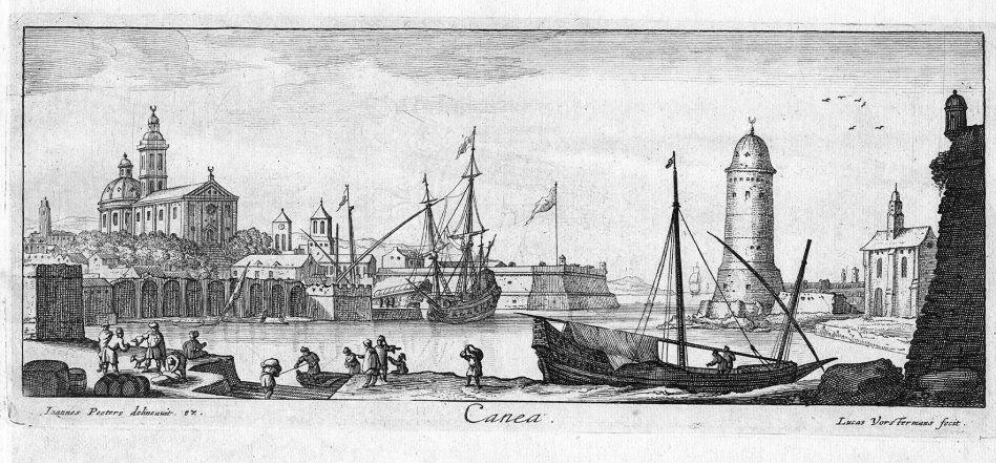

▶ Ενδεικτικά τα επιλεγμένα σημεία - σταθμοί του προγράμματος που αποκαλύπτουν την πολιτιστική κληρονομιά και την ιστορία της πόλης είναι (σε τυχαία σειρά):

- Δημοτική Αγορά των Χανίων
- Πλατεία & Υπόγεια Κρήνη Σπλάντζιας
- Άγιος Ρόκκος
- Λόφος Καστέλι- Διοικητήριο
- Ελληνοσουηδική ανασκαφή
- Γιαλί Τζαμισί
- Μεγάλο Αρσενάλι
- Νεώρια
- Εβραϊκή Συναγωγή
- Φρούριο Φιρκά
- Μιναρές οδού Χατζημιχάλη
- Νταλιάνη
- Μητρόπολη
- Φάρος
- Εκκλησάκι Ρενιέρ
- Μητρόπολη των Βενετών (Santa Maria dei Miracoli)
- Παλιό Δημαρχείο – Νοσοκομείο, κλπ.

Ειδικότεροι στόχοι

Ειδικότερα, οι στόχοι στην ενότητα αυτή διαμορφώνονται ως εξής:

- ▶ Απόκτηση γνώσεων όσον αφορά την ιστορική διαδρομή της πόλης επ' ωφελεία της πολιτισμικής αυτογνωσίας αλλά και του παγκόσμιου πολιτισμού
- ▶ Κατανόηση του πολιτιστικού, αρχιτεκτονικού και πολιτισμικού δυναμικού του τόπου, με παραμέτρους που αγγίζουν τομείς όπως η εθνική μας ταυτότητα και ιστορία, το φυσικό και δομημένο περιβάλλον, το μέλλον του στον τόπο μας και η προοπτική του για την εθνική και τοπική οικονομία.

- ▶ Έγερση ενδιαφέροντος και απόκτηση θετικών στάσεων για την αναγνώριση του πολιτισμικού πλούτου και την αποδοχή του και τελικά την ορθή διαχείρισή του κάτω από αιεφόρο προοπτική.
- ▶ Κατανόηση των ζητημάτων που εμπλέκονται άμεσα με τη διαχείριση – ανάδειξη ιστορικών μνημείων και πόλεων, τις ομάδες συμφερόντων που εμπλέκονται και δυσχεραίνουν τη λύση προβλημάτων.
- ▶ Ανάπτυξη ικανοτήτων εντοπισμού και συμμετοχής στη λύση προβλημάτων καθώς κι ενθάρρυνση στο σχεδιασμό δράσεων, στη λήψη αποφάσεων και στη συμμετοχή σε δράσεις προς την κατεύθυνση της διαχείρισης σύμφωνα με τις αρχές της αειφορίας.
- ▶ Ανάπτυξη ικανοτήτων κριτικής σκέψης, παρατήρησης, φαντασίας, προφορική και γραπτής έκφρασης, αναζήτησης, συγκέντρωσης, αξιολόγησης και σύνθεσης πληροφοριών.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

- ▶ Αρχαιολογία Χανίων (Εφορίες Αρχαιοτήτων)
- ▶ Δήμος Χανίων
- ▶ Ιστορικό Αρχείο Κρήτης

Carte Postales με εικόνες από τα Μνημεία της Παλιάς Πόλης των Χανίων

- ▶ Για τις ανάγκες του προγράμματος συγκεντρώθηκε πλούσιο υλικό με παλιές φωτογραφίες, γκραβούρες, χάρτες κ.α. που διαμορφώθηκαν ως carte postales.
- ▶ Μπορούν να αξιοποιηθούν κατά τη διάρκεια του προγράμματος αλλά και μετά την υλοποίησή του για περαιτέρω ενασχόληση και εμπέδωση.
- ▶ Δίνεται καρτέλα με προτεινόμενους τρόπους αξιοποίησης των καρτών.
- ▶ Δυνατότητα Τουριστικής αξιοποίησης.

Υλικό
Carte
Postales

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΛΙΑ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ Ιδέες και προτάσεις δραστηριοτήτων

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό: κάρτ ποστάλ με παλιές φωτογραφίες και γκραβούρες της Παλιάς Πόλης των Χανίων, δημιουργήθηκε στα πλαίσια του μονοήμερου εκπαιδευτικού προγράμματος «Μια Βόλτα στα Χανιά, 5.500 χρόνων», που υλοποιεί το ΚΠΕ Βάμου.

Σκοπός της δημιουργίας αυτού του υλικού είναι να δώσει την ευκαιρία αναστοχασμού πάνω στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν μαθητικές ομάδες. Μέσα από αυτή τη δραστηριότητα, οι μαθητές/τριες μαθαίνουν να παρατηρούν την Παλιά Πόλη και τον κόσμο γύρω τους, να ανακαλύπτουν άγνωστες λεπτομέρειες/πτυχές για την ιστορία του τόπου, τη συνύπαρξη πολιτισμών, μνημείων, γλωσσών και χρήσεων των κτηρίων.

Παράλληλα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων ή ενός Σχεδίου Δράσης (Project) για την Παλιά Πόλη των Χανίων.

Οι μαθητές, ατομικά ή ομαδικά, μπορεί να πάρουν μια ή περισσότερες εικόνες και να κληθούν να απαντήσουν, μετά από έρευνα, στις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Συγκρίνετε την εικόνα της Παλιάς Πόλης παλιότερα και σήμερα. Τι έχει αλλάξει;
2. Βρείτε τις χρήσεις των κτηρίων της Παλιάς Πόλης παλιότερα. Ποιές είναι σήμερα και ποιές μπορεί να είναι στο μέλλον;
3. Τι παρεμβάσεις προτείνετε για τη βελτίωση της Παλιάς Πόλης;
4. Βρείτε το κτήριο της εικόνας και συγκρίνετε τη σημερινή του εικόνα με την παλιά. Τι έχει αλλάξει;
5. Τι υλικά χρησιμοποιούσαν παλιότερα για την κατασκευή των κτηρίων και τι υλικά χρησιμοποιούνται σήμερα;
6. Τι τρόπους και μέσα μετακίνησης χρησιμοποιούσαν παλιότερα στην Παλιά Πόλη και τι τρόποι χρησιμοποιούνται σήμερα; Τι έχετε να προτείνετε εσείς γι' αυτό;
7. Διαλέξτε 3-5 κάρτ ποστάλ και φτιάξτε μια μικρή ιστορία που να τις περιλαμβάνει.
8. Καταγράψτε σημεία που ενεργοποίησαν τις αισθήσεις σας (εικόνες, ήχοι, μυρωδιές, γεύσεις, υφές).
9. Αναβιώστε μια σκηνή από κάποια δραστηριότητα άλλης εποχής της Παλιάς Πόλης (δραματοποίηση).

Με οδηγό αυτό το υλικό, ανακαλύψτε και άλλα στοιχεία και εμπλουτίστε τις γνώσεις σας.

Η Παιδαγωγική Ομάδα του ΚΠΕ Βάμου

Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Βάμου

Περιφερειακή Δ/ση Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπ/σης Κρήτης

Μονοήμερο πρόγραμμα
«Μια Βόλτα στα Χανιά,
5.500 χρόνων»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας,
Ερευνας και Θρησκευμάτων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το εκπαιδευτικό υλικό επισημοποιείται στο πλαίσιο του Έργου "Αριστεία Δι. Βίου Μάθησης για το Παράδειγμα και την Αειφορία στις 13 Περιφέρειες", το οποίο χρηματοδοτείται από το Εθνικό Πρόγραμμα.

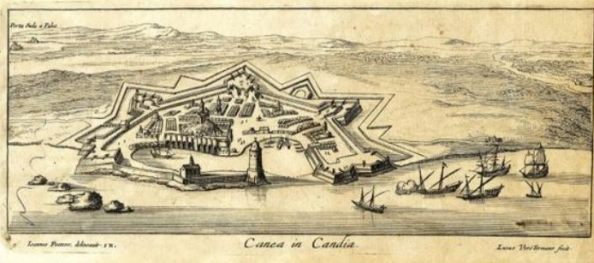

Ηλεκτρονικό Βιβλίο με τις Carte Postales της Παλιάς Πόλης των Χανίων

- ▶ Για τις ανάγκες του προγράμματος δημιουργήθηκε Ηλεκτρονικό Βιβλίο με επιλεγμένες carte postales.
- ▶ Το συγκεκριμένο Βιβλίο μπορεί να αξιοποιηθεί κατά τη διάρκεια του προγράμματος αλλά και μετά την υλοποίησή του για εμπέδωση.

Ηλεκτρονικό
Βιβλίο

 ΚΕΝΤΡΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΒΑΜΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ
για την Παλιά Πόλη των Χανίων

Εκπαιδευτικό Υλικό για το Πρόγραμμα
του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Βάμου:
"Μια βόλτα 5.500 χρόνων, στα Χανιά"
Φεβρουάριος 2021

1930 Δημαρχείο - Πλατεία Σαντριβανίου.
(Αρχείο Δήμου Χανίων)

1910 - Πύργος Del Colombo - Βόρεια Όψη.
(Φωτ. Π. Διαμαντόπουλου -
Αρχείο Φιλολογικού Συλλόγου 'Χρυσόστομος')

Διαδικτυακή εφαρμογή - Εικονικό Μουσείο - Artsteps

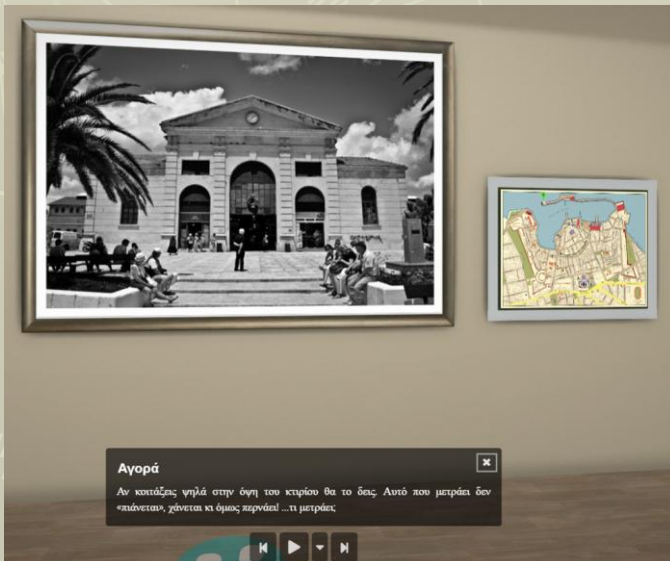
- ▶ Το πρόγραμμα υλοποιείται διαδικτυακά με μια Εικονική Περιήγηση στην Παλιά Πόλη των Χανίων. Τα σημεία - σταθμοί είναι τα εκθέματα του μουσείου.

Διαδικτυακή εφαρμογή - Εικονικό Μουσείο - Artsteps

- ▶ Ο χρήστης πλοηγείτε από σημείο σε σημείο πατώντας τα βελάκια στο κάτω μέρος της οθόνης. Εκεί εμφανίζεται μια ερώτηση που απαντιέται μετά από παρατήρηση ή αφού διαβαστεί το κείμενο που ακολουθεί.
- ▶ Πατώντας πάνω σε καθένα από αυτά ανοίγει πλαίσιο με το όνομα του σημείου-σταθμού, μια εικόνα και ένα μικρό κείμενο με σημαντικές πληροφορίες.

Επίσκεψη στο
Εικονικό Μουσείο

Εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα ή τάμπλετ - Action Bound

- ▶ Ο χρήστης περιηγείται στην Παλιά Πόλη με την εφαρμογή Action Bound στο κινητό ή το τάμπλετ.
- ▶ Για να ξεκινήσει κανείς μπορεί να σκανάρει το QR code.
- ▶ Διατίθεται στα ελληνικά και στα αγγλικά.
- ▶ Δυνατότητα Τουριστικής αξιοποίησης.

Bound: Χανιά από την Αγορά στην Παλιά Πόλη

Get the Actionbound app for free in the Apple App Store or at the Google Play Store

Scan the QR code with the Actionbound app

Visit actionbound.com with your computer and very easily create your own Bounds for birthday parties, projects, city walks, whatever might arise your creative talent.

Περιήγηση με το
Action Bound

Bound: A walk in the Old City of Chania, Crete

Get the Actionbound app for free in the Apple App Store or at the Google Play Store

Scan the QR code with the Actionbound app

Visit actionbound.com with your computer and very easily create your own Bounds for birthday parties, projects, city walks, whatever might arise your creative talent.

Tour with
Action Bound

Επισημάνσεις – Επίλογος

- ▶ Εκτός από το βασικό κορμό των δραστηριοτήτων σε κάθε ενότητα προτείνονται συμπληρωματικές δραστηριότητες οι οποίες υλοποιούνται προαιρετικά στον ελεύθερο χρόνο των μαθητών.
- ▶ Επισημαίνουμε ότι το υλικό αυτό είναι διαμορφωμένο ώστε να υλοποιείται στη διάρκεια ενός ημερήσιου προγράμματος. Ως εκ τούτου είναι πολύ δύσκολο να αναπτυχθούν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις στα ζητήματα που θέτουμε σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα. Γι' αυτό επιλέξαμε δραστηριότητες σύντομες κι ευέλικτες, οι οποίες προσεγγίζουν σφαιρικά τα θέματα, χωρίς να εστιάζουν σε επιμέρους λεπτομέρειες, να δημιουργούν κυρίως προβληματισμούς και να μην περιορίζονται σε χρονοβόρες διεργασίες συλλογής στοιχείων. Και βεβαίως να εγείρουν και να κινητοποιούν το ενδιαφέρον των μαθητών και των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αιφφορική διάσταση του τουρισμού και γενικότερα της αιφφορικής διαχείρισης κάθε αγαθού.

Ευχαριστούμε!

